

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 94.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ograko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravništvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Državni zbor.

S. — Dunaj, 25. novembra. V gosto napolnjeni zbornici se je danes pričelo jesensko zasedanje avstrijskega parlamenta. Začelo se je prav po domače z impertinenco, da ne rečemo s sirovostjo, ki bo dala kulturnemu svetu zopet dovolj gradiva, preresetavati in povpraševati o čudnih avstrijskih razmerah, kjer postane najsrčnejše vprašanje area in duha takoj predmet političnim prepriom.

Bielohlaweku se je poljubilo označiti velikana iz Jasne Poljane s starim tepcem, id est z idijotom, in predsednik avstrijske zbornice Pattai, ki je član Bielohlawekove krščanske socialne stranke, se je čutil primorane z izrecnim pozivom na »politično prepričanje« na svoje somišljenike odkloniti zahtevo ogromne večine, naj danes da začetkom seje zbornica izraza žalosti nad veliko izgubo, ki je doletela ves kulturni svet v Astapovem. To zahtevo sta mu dopoldne izročila predsednik nemškega »Nationalverbanda« in rusinski poslanec Vasilko.

Toda skoraj še lepše je bil nastop nemških nacionalcev. Dopoldne so nastopali kot vitezi kulture, ki zahtevajo izraza sožalja, popoldne pa prinaša njihovo vodilno glasilo: »Neue Freie Presse« članek »Tolstoj der Tepp — Pattai der Präsident«. Toda istočasno že postanejo dopoldanski vitezi kulture hlapei Bielohlawekovega esprita. Mogočnemu protestu, v katerem se je združila ogromna večina zbornice, se oni niso upali pridružiti, delali so prijetno družbo onim, katerim je Tolstoj šarletan in star kokotnik.

Kdo se bo čudil, da so v tem taboru stali tudi slovenski klerikalci?

Tem sramotnejše je to dejstvo, ker so bili oni edini med najstrupejšimi sovražniki slovanskega napredka in slovanske kulture. Vsi ostali slovanski klerikalci so zvesto stali na strani svojih narodnih strank.

Der dumme Karl von Wien, nemški losvonromovec in pa naš eseles, zares izbrana družba.

Naši »pravi ljudski poslanci« so prišli sicer danes okinčani z rožami v zbornico, uvajali so dva nova člana: Verstovška in Jarca v svoje »delovanje«. Dobila sta danes takorekoč prvo lekcijo.

V jako dobro obiskani zbornici je dopoldne predložil finančni minister Bilinski državnemu zboru proračunski provizorij za leto 1911, o katerem smo v glavnih potezah že poročali v večernem listu, in ga utemeljeval z ekspozejem, ki je bil pravo mojstrsko delo zavijanja in skrivanja. Krčevito se držeči svojega ministrskega portfejlja avstrijski finančni minister je hvalil svojo malho ter jo hotel naslikati za izborni s tem, da je raztrgal malho svojih sicer nad vse častitljivih prednikov. Pri tem pa neopaženo eskomptira milijonske zahteve, katerih namena pa še odkrito ne po-

ve. Tako je s posojilom 135 milijonov. To postavko navaja finančni minister Bilinski kot posojilno svoto, ki pa mora biti seveda mnogo večja, da bo dala učinkovitih 135 milijonov. Odkrit je Bilinski tam, kjer je treba kaj dati.

Zahteva draginjskega odseka, da naj da država najmanj 44 milijonov kron za temeljni uvod za stavbinsko oskrbo, se zdi Bilinskemu prav pretirana. Šel je torej k strokovnjakom in ti so ga poučili, da 25 milijonov kron popolnoma zadostuje.

S telefonom je križ in sploh da je težko vzdrževati ravnotežje med potrebščinami in pokritjem. Toda, on, Bilinski, bo že izvedel in napravil, kar še nihče ni razumel izvesti. Le davčne reforme je potreba.

V vsebino proračunskega provizorija smo Slovenci že vpogledali v glavnem, vpogledali smo že, koliko bomo dobili. Videli smo, da zopet jako malo. Konstatiramo naj za danes le, da smo Slovenci zopet najslabše vpoštevanji.

Po ekspozeju finančnega ministra se je začela debata o prodlogu draginjskega odseka v zadevi oddaje javnih stavb in glede ustanovitve stavbinskega oskrbovalnega fonda. Socijalnodemokratski poslanec Glöckel se v vznešenih besedah spominja Tolstega ter govoreč o predmetu poudarja, da naše poljedelstvo ne zadošča potrebam prebivalstva. Ta vzrok dragine pa še umetno stopnjujejo naša neznosna agrarno-trgovinska politika, visoka carina in karteli. Govornik zahteva končno neomejen uvoz argentinskega mesa.

Poslanec Horsky (češki klerikalec) podpira predlog draginjskega odseka.

Poslanec Swoboda (češki agrarec) se peča s stanovanjskimi razmerami na Moravskem, zlasti v brnskem okraju in okolici ter se obrača proti »škodljivcem« poljedelcev, ki zahtevajo uvoz mesa.

Ko govori še poslanec Kraus, se debata prekine.

Nato pride na obravnavo predlog, ki ga je podal poslanec Smrček že v juliju lanskega leta, da naj avstrijske rente bodo izdane v vseh avstrijskih jezikih in ne samo v nemškem. Nujnost tega predloga je bila danes pri 184 oddanih glasovih sprejeta, ker je proti glasovalo le 77 Nemcev.

Nato je bil predlog tudi v stvarnem oziru sprejet.

Nato so podali poslanec Ilibovicki v imenu Rusinov, poslanec Levicki v imenu Ukrajincev, poslanec Tresić-Pavišić v imenu »Saveza južnih Slavena«, poslanec dr. Kramář za vse češke stranke poslanec dr. Glombinski za Poljake, poslanec Vasilko za bukovinske Rusine, poslanec Pernsdorfer za socijalne demokrate in poslanec Machler za zioniste izjavo, v kateri izražajo sožalje nad smrtjo velikega filozofa grofa Tol-

stega in obžalovanje nad postopanjem zborničnega predsednika Pattaija.

Prihodnja seja je danes ob 11.

Gospodarska zbornica.

S. — Dunaj, 25. novembra. Gospodarska zbornica je imela večeraj popoldne ob 3. sejo, v kateri je izvolila tudi člane za januarske delegacije.

Konferenca načelnikov strank.

S. — Dunaj, 25. novembra. Večeraj popoldne se je vršila konferenca načelnikov strank. Ministrski predsednik baron Bienert je naštel vladne predloge, ki bodo podane tekom jesenskega zasedanja poslanske zbornice. Po dolgi debati je reasumiral predsednik zbornice Pattai kot splošno mnenje to, da se bo v petek, soboto in torek obravnaval predlog draginjskega odseka. Nato se vrši prvo branje proračunskega provizorija. Socijalno politični odsek bo imel svoje seje tudi med plenarnimi sejami zbornice. Volitve v delegacije se vrše prihodnji teden.

Enotni klub čeških državnih poslancev.

S. — Dunaj, 25. novembra. Parlamentarna komisija zveze čeških poslancev je imela večeraj popoldne konferenco, v kateri je bil soglasno sprejet statut novega enotnega češkega državnozbornskega kluba. Posameznim sedanjim češkim državnozbornskim klubom bo predložen po en eksemplar teh statutov, da ga vsi poslanci podpišejo, na kar se vrši ustanovni zbor enotnega kluba.

Poljska nacionalno demokratska frakcija.

S. — Dunaj, 25. novembra. Nacionalno-demokratska frakcija »Poljskega kluba« je imela večeraj popoldan pod predsedstvom poslanca Ptasa sejo. Sklenilo se je, da se frakcija na novo konstituira v prihodnji seji.

Seja »Poljskega kluba«.

S. — Dunaj, 25. novembra. »Poljski klub« je imel večeraj kratko sejo, v kateri je predsednik prof. dr. Glombinski podal pregled o politični situaciji ter na kratko debatiral o delavnem programu.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo.

F. — Dunaj, 25. novembra. Vlada je danes predložila poslanski zbornici zakonsko predlogo, ki vsebuje avstrijsko-srbsko trgovinsko pogodbo z dne 14. julija 1910. Kakor znano, bo po tej pogodbi smela Srbija uvoziti v Avstrijo 15.000 glav goveje živine in 50.000 glav prašičev, seveda vse le v zaklanem stanju.

Zasedanje češkega deželnekega zbora v decembru.

G. — Praga, 25. novembra. »Prager Tagblatt« javlja iz parlamentarnih krogov, da bo vlada poskusila sredi decembra še enkrat sklicati češki deželni zbor. V ta namen se bode baje prekinilo v decembru tudi zasedanje državnega zbora.

Zbližanje med Srbijo in Vatikanom.

G. — Rim, 25. novembra. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da bo srbski kralj Peter, ko obišče italijanskega kralja v Rimu, pri tej priliki obiskal tudi papeža v Vatikanu in da bo pri tej priliki prišlo med srbsko vlado in sv. stolico do konkordata, kateri bo zagotovil srbskim katolikom neodvisnost.

Iz srbske skupščine. Sožalje rodbini Tolstega.

B. — Belgrad, 25. novembra. V današnji seji srbske skupščine je predsednik skupščine Andra Nikolić dal izraziti globoko sočutje srbskega naroda nad smrtjo velikega ruskega pesnika Tolstega. Poslanci so se dvignili raz sedežev ter zaklicali: »Vječnaja pamjat.« Skupščina je nato pooblastila predsednika Nikolića, da odpošlje rodbini Tolstega sožalno brzobjavko srbskega parlamenta. Nato je nadaljevala skupščina posvetovanje o avstrijsko-srbski trgovinski pogodbi.

Bolezen belgijske kraljice.

B. — Bruselj, 25. novembra. Zdravstveno stanje belgijske kraljice je še vedno jako resno. Okolica kraljice se boji, da ne bi nastopila katastrofa.

Tolstega oporoka.

B. — Petrograd, 25. novembra. Večeraj je bila publicirana Tolstega oporoka. Vse nepremičnine pripadejo rodbini, samo Jasna Poljana je izvzeta. Kaj je glede te Tolstoj odločil, še ni znano.

Ukrajinci in Tolstoj.

S. — Dunaj, 25. novembra. Klub ukrajinskih poslancev je poslal predsedniku ruske dume in pa ruski akademiji znanosti v Petrograd v jako toplih besedah sestavljeno brzobjavko, v kateri izraža sožalje nad smrtjo velikega ruskega pesnika in filozofa Tolstega.

Demonstracije dijaštva v Petrogradu.

G. — Petrograd, 25. novembra. Večeraj se je zbralo na Nevskem prospektu nekaj tisoč dijakov in dijakinj, ki so demonstrirali s črnimi zastavami in z napisi: »Proč s smrtno kaznijo!« in »Ne morem molčati!« (to so naslovi znanih razprav Tolstega). Nastopila je policija, en regiment infanterije in en eskadron kozakov. Policija je nastopila z golimi sabljami in končno razgnala dijake.

Stavka mornarjev.

B. — London, 25. novembra. Iz Rio de Janeiro javljajo, da je na vseh, v tamošnjih pristaniščih se nahajajočih ladjah, izbruhnila stavka mornarjev.

Snegni zameti v Galiciji.

G. — Lvov, 25. novembra. Že več kakor 24 ur neprestano sneg po celi Galiciji. Sneg je zapadel nad meter visoko. Vlaki imajo radi tega velike zamude.

Germanizacija v občinah Draga in Trava na Kočevskem.

Tužne razmere Slovencev v teh občinah so vobče znane. Kako rapidno propadajo Slovenci v teh krajih, kažejo najboljše uradne številke iz ljudskih štetij v letih 1880, 1890 in 1900. Občina Draga je štela v teh letih 824, 935 in 798, občina Trava pa 671, 737 in 593 domačih prebivalcev. Od teh je bilo Slovencev v Dragi leta 1880. 86,5 % (713), l. 1890. 56 % (526), leta 1900 pa samo 45,7 % (365 preb.), v občini Travi l. 1880. 79 % (530 preb.), leta 1890. 56,7 % (418 preb.), leta 1900. 47 % (279 preb.).

Od leta 1880. do 1900., tedaj v 20 letih so narasli Nemci v Dragi od 111 preb. na 433, v Travi pa od 141 na 314, dočim so Slovenci izgubili v tem času 348 in 251 ljudi!

Še hužše je razmerje, ako odštejemo od središč, kjer se fabricirajo Nemci, bolj oddaljene, še danes čisto slovenske vasi Novi kot, Stari kot in Planino.

V ostalih vaseh Draga, Lazec in Podpreska obč. Draga je bilo Slovencev l. 1880. — 485 (81,6 %), l. 1890. — 268 (39,6%), 1900. 151 (25,8%), v mešanih vaseh občina Trava pa leta 1880. — 274 (66%), leta 1890. — 146 (31,4%), leta 1900. — 39 (11%) preb.!

Izgubili smo v 20 letih pri Dragi 334 preb. ali 55,8 %, pri Travi pa 235 ali 55 %, v obeh občinah 569 ljudi ali nad 55 odstotkov.

V Lazecu so šteli leta 1880. samo Slovence (89), v letu 1900. pa že 67 Nemcev in samo 37 Slovencev, v Podpreski, na sedežu graščinskega nadlogarja, leta 1880. 238 Slovencev in 33 Nemcev, l. 1900. pa samo 75 Slovencev in 163 Nemcev, v Dragi l. 1880. 158 Slovencev in 78 Nemcev, l. 1900. pa samo 39 Slovencev, a 203 Nemce. V Srednji vasi je bilo l. 1880. — 105 Slovencev poleg 65 Nemcev, leta 1900. pa samo 21 Slovencev a 138 Nemcev. Najhužše je pa na Travi, kjer so našli leta 1880. 111 Slovencev poleg 52 Nemcev, a leta 1900. 168 Nemcev in samo enega Slovence! Treba mu bode postaviti spomenik z napisom: Tukaj počiva zadnji Slovenec iz Trave, ki je klial svoje rojake na pomoč, bil je glas vpijočega v puščavi.

Navedli smo uradne številke, da se nam ne bode moglo očitati, da pretiravamo ali zavijamo. Številke tudi jasno kažejo, kako se dela ljudsko štetje. Ako je štetje pravilno, potem občeudujemo plodovitost nemških Kočevarjev in umrljivost Slovencev. Tako hitro se še nikjer ni posrečilo potujčevanje, kakor na Kočevskem,

niti Madžarom pri Slovaki, niti Prusom pri Poljaki, za katerih pomčevanje izdajajo milijone. Germanizatorjem za Drago in Travo bi svetovali, da ponudijo Madžarom in Prusom svoj recept za germanizacijo. Prodajo ga lahko prav drago.

Na ljudskih šolah v Dragi in Travi imamo tudi slovenske oddelke, na katerih poučujejo nemški učitelji s podporami nemškega »Schulvereina«. Kakor čujemo, hočejo v Dragi odpraviti slovenski oddelke. Učitelj Tscherne se je naveličal lomiti slovensčino v slov. oddelku ter hoče vsa slov. otroka spraviti v nemški oddelke. Podpira ga pruski nadlogar Künzl z vsem svojim vplivom, ki ga ima kot zastopnik graščine kočevske. Vpliva se na starše, kateri imajo opraviti z graščino, in dela tudi s podporami otrok. Kdor zna le nekoliko kramljati kočevski dialekt, katerega se zlasti otroci zelo hitro privadijo, je Nemec. V slov. oddelku je baje samo še 9 učencev, v nemškem pa nad 50. Včasih je bilo narobe.

Kako mislijo o teh razmerah poslanci Bartol, Jaklič, dr. Pegan in Jarc in kako njihovi volileci?

Bolezen poslanca Ivana Hribarja.

Ker se širijo o bolezni gospoda državnega poslanca Ivana Hribarja razne vznemirjajoče vesti, smo v prijetnem položaju, da lahko kategorično dementujemo vse te vznemirjajoče vesti. Gospod poslanec je večraj že vstal iz postelje in bo v par dneh gotovo že popolnoma okreval.

Steinhardt v »Slovenčevih« službi.

Dasi je dvorni svetnik dr. Ploj v politiki malodane istih političnih nazorov, kakor gospodje klerikalni poslanci, vendar imajo gotovo odločujoče osebe v klerikalni stranki tako silno jezo nanj, da bi ga danes raje kakor jutri utopili na žlici vode. Javnost si seveda te peklenske mrznje, ki se javlja zlasti v neprestanih podlih napadih v »Slovenec« na poslancu dr. Ploju, seveda ne ume tolmačiti, tisti, ki zro tudi kulise klerikalne politike, pa vedo, da izvira vsa kampanja proti Ploju zgolj iz navadne zavisti in maščevalnosti. Znano je namreč, da ima Ploj velik vpliv na Dunaju, takisto pa je tudi znano, da Ploj neče tako plesati, kakor žvižga dr. Susteršič. Zato vsa velika jeza in nebrzdano sovraštvo, ki je semtertja že patološko. Kakšne topove je že »Slovenec« izstrelil proti Ploju, a brez vsakega uspeha. Njegova kanonada ni izdala prav nič in kar je klerikalce najbolj jezilo, niti odmeva ni bilo od nikoder. A sedaj so klerikalci srečni. Oglasil se je namreč v njihovem smislu proti Ploju tudi »Sarajevoer Tagblatt«, »Slovenec« se je tega — »nepričakovanega« pojava

tako razveselil, da je včeraj ponatisnil ves dotični članek. Čestitamo lepi družbi! »Sarajevoer Tagblatt« je namreč tisti list, čegar urednik je v zadnjem času zloglasni Steinhardt. To je tisti Steinhardt, ki so ga radi raznih, ne baš častnih afer spodili iz Belgrada, to je tisti Steinhardt, ki je leta in leta čepel v Zemunu ter od tam na najpodlejši način v nemških in madžarskih listih blatil Jugoslovane, to je tisti Steinhardt, čegar pomočjo in aktivno podporo je volun Nastić izdal svojo brošuro »veleizdajki« na Hrvakem, ki je potem postala podlaga za zagrebški »veleizdajniški« proces, to je tisti Steinhardt, ki je Nastića vodil od Poneija do Pilata v Pešti in drog, dokler le-ta ni svojih »bukvic« prodal »neke-mu« za drag denar! »Slovenec« in »Sarajevoer Tagblatt«, zares lepa in čestita družba! In čemu bi se gospodje pri teh listih v vseh ozirih ne strinjali, ko so vendar vsi skupaj Nastićevega kalibra!

Slovenija jim je preozka!

Našim klerikalcem še ne zadoštuje, da so si podjarmili slovenski narod, radi bi razširili svoje gospodstvo še na Hrvaškem. Toda na Hrvaškem za njihove eksperimente niso nič prav ugodna tla in njihova pšenica neče in neče iti v klasje tam doli na Hrvaškem. Ker ne gre naravnim potom, si skušajo naši klerikalci pridobiti terena s — srebrniki. Lani so si kupili ob ustanovnem občenem zboru takozvane »vseslovenske« klerikalne stranke Stefana Radića, voditelja hrvaške kmečke stranke, s tem, da so mu dali 10.000 K brezobrestnega posojila. Radić je to posojilo sprejel, a je klerikalcem takoj obrnil hrbet in jel neusmiljeno udrihati po »popih«. No, v zadnjem času se je Radić zopet »spokoril« ter je celo poslal deputacijo k zagrebškemu nadškofu, da bi sklenil z njim prijateljstvo in ljubezen. In načrt se mu je posrečil. Nadškof je odvzel svoje prokletstvo od Radićeve stranke. Sedaj pa čitamo v »Hrvatskem Pokretu« to-le notico: »Stipa Radić je na nekem predavanju te dni silno zagovarjal slogos Slovencev proti Srbom. Vsi so se temu čudili, dokler ni neki medklie razjasnil Radićeve besede. Radić hoče imeti denar od ljubljanskih klerikalcev za svojo tiskarno. Radić se je na to silno razljutil ter v prvem hipu proglasil to za laž. Kasneje pa se je jel umikati. Danes je sledil avtentični komentar Radićevim besedam v slogi s Slovenci. Danes je namreč Stefan Radić pri nekem tukajšnjem notarju podpisal zadolžnico za 50.000 kron, katero vsoto si je izposodil za svojo tiskarno od nekega slovenskega klerikalnega zavoda v Ljubljani. Zadolžnico je podpisalo tudi 5 kmetov, ki jamčijo za ta dolg z

vsem svojim premočnim in nepremičnim premoženjem. Za svoje trgovsko podjetje, ki vsled Radićeve krivde, stoji tako slabo, izrablja uboge zapeljane kmete kot žrtve. Velik prijatelj ljudstva je ta Stipica Radić! — To-rej 60.000 K so že potrosili klerikalci, da si kupijo Radića. Morajo pač imeti mnogo evenka, da so tako neprevidni, zakaj več kakor gotovo je, da jim bo premeteni Radić v najkrajšem času zopet pokazal — osle!

»Tannhäuser« dijaštvu prepovedan?

Čujemo neverjetno, vse akorde nezaslišanih nemožnosti daleko nadkriljajočo novico, da je dijaštvu poset opere »Tannhäuser« v slovenskem deželnem gledališču prepovedan. Seveda se bo tej prepovedi smejal ves kulturni svet celega sveta, toda v Ljubljani je res že vse mogoče. Mor-da mislijo ravnateljstva, da bo skakala »Venera« po odru v toaleti naše pramatere Eve ter plesala pregrešen kankán? Ali so res še na svetu izobraženci, ki ne poznajo »Tannhäuserja« in ki ne vedo, da nastopa »Venera« oblečena od vrha do tal v znani grški tuniki ter da ni — in ne sme biti — na njej niti toliko odkritega, kolikor se nosijo odkrite dame po vseh elitnih balih? Ali ne vedo, da je besedilo »Tannhäuserja« naravnost himna na žensko čistost, pesem v slavo idealno plemenite, angeljsko blage ženske — sv. Elizabete? Vsi ti peveci so slikani naravnost kot sila pobožni možje, ki pojo ves čas le o vzorno čisti ljubezni duše. V operi nastopajo opetovano pobožni romarji, in sploh ni v vsem umotvoru niti najrahlejšje sence kakšne frivolnosti ali najmanjše, najprikritejše lascivnosti. Ta prekrasna opera se vzpiranja na dunajskem dvornem gledališču, kjer komandirajo najpobožnejše prince-ske, a nikdar nikoli se ni nad »Tannhäuserjem« izpodtikala še prav nobena. Povsod na svetu hodi gledat to opero najnedolžnejša mladina, dijaštvu obeh spolov, in ni se doslej še našel ravnatelj, ki bi bil to opero komu prepovedal. Ljubljana stopa torej na čelu ignorantstva in zelotstva. Mi pa vabimo vse ravnatelje in nadučitelje k predstavi »Tannhäuserja«, da se z lastnimi očmi preverijo, kako se je blamiral dotičnik, ki je izdal to grandiozno pametno prepoved. Evropa, ti pa se smeji belu Ljubljani!

Pravda Gaertner-Skerlj-Plut.

Danes ob 9. dopoldne se vršite pred tukajšnjim civilnim sodiščem dve obravnavi proti g. Plutu. Tožita ga: bivši član uredništva Vladimira Gaertner in bivši upravitelj Slavoj Škerlj radi nekih denarnih difere-nce, o katerih smo že poročali. — Obravnava se vrši v dvorani št. 50. O izidu obravnave bomo poročali.

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R.
(Dalje.)

V.

Gospod Sancin, Olgin oče, je imel v Trstu lepo, prostorno hišo. V pritličju so bile pisarne in kupčijska skladišča, prvo in drugo nadstropje pa je bilo rezervirano za družino. Dokler sta živeli soproga in Olga, je bilo v teh prostorih jako živahno življenje, kajti Sancin je ljubil družabnost in je rad vabil ljudi v svojo hišo.

Sedaj je vladal v teh prostorih dolgčas. Družina se je natančno držala konvencionalnih predpisov dobre družbe. Zalovanje po Olgi je izključilo vsako zabavo. Vrh tega je bil Sancin vedno v skrbeh za Liziko, vedno se je bal, da mu oboli še ona za tisto strašno boleznijo, ki mu je ugrabila najprej ženo in potem še hčerko.

Vendar je Sancin skrbel, da je imela Lizika, kolikor je pač bilo mogoče, razvedrila. Skrbel je, da je bila vabljen v družino, kjer so imeli hčere enake starosti, vodil jo je sam na izprehode in delal z njo tudi mala potovanja, obžalujoč pri tem, da se Elvira ni hotela nobene teh priredb udeležiti.

Elvira je stanovala pri Sancinu in je skrbno in marljivo vodila njegovo gospodinjstvo, a sicer je živela sama zase in se ogibala ljudi, kolikor je mogla. Sancin je domneval, da je njena žalost po Olgi tako velika, da se ne more potolažiti, in vzljubil je vsled tega svojo varovanko še bolj. V resnici pa je imela Elvira vse drugačne bolesi in je Olgo že popolnoma pozabila.

Šest mesecev je minilo, odkar je bila Olga pokopana. Svetlin je bil ves ta čas odsoten. Prepotoval je mnogo dežela, videl mnogo mest in se naposled ustavil na Dunaju. Tam je bil med oficirji našel več znancev izza svojih vojaških let in tam je imel tudi najboljšo priliko proučiti, kateremu poklicu naj bi se posvetil. Pisal je Sancinu redno vsak mesec in pošiljal Liziki najlepše razglednice. A tudi Elvira je dobila več pism od njega, dasi tega Sancin ni vedel. Vsako teh pism je Elviro razburilo, najbolj seveda zadnje, v katerem je Svetlin naznanil dan svojega povratka v Trst. Ta dan je Elvira dobojevala zadnji boj s svojo ljubeznijo. Ko jo po Olgini smrti je bila trdno sklenila, da konča svoje ljubezensko razmerje s Svetlinom, a vsako Svetlinovo pismo je ta sklep nekoliko omajalo in končno si je Elvira priznala, da se Svetlinu ne more odpovedati in da svoje ljubezni do njega ne more zatreti.

Z večernim vlakom se je pripeljal Svetlin v Trst. Stari Sancin ga

je pričakoval na kolodvoru. Bil je prav vesel zetove vrnitve, kajti upal je, da nastane zdaj v njegovi hiši prijetnejše življenje. Nekako v triumfu ga je pripeljal domov. Lizika je Svetlina objela in poljubila in je bila kar iz sebe veselja, da je naposled vendar prišel, Elvira pa se je Svetlina skoro ustrašila. Komaj da mu je mogla reči nekaj pozdravnih besedi in mu dati roko. Staremu Sancinu se je to čudno zdelo in ni si mogel tolmačiti, kaj naj to pomeni. Rad bi bil vprašal, kako nesporazumljenje vlada med Svetlinom in Elviro, ali odložil je to vprašanje za drugi dan. Pač pa je med večerjo in pozneje, ko je Svetlin veselo in živahno pripovedoval o svojih potovanjih, skrbno pazil na vsako Elvirino kretnjo. Sancin je bil velik trgovec in je sam priznaval, da se ima za vse svoje kupčijske uspehe največ zahvaliti svojemu daru opazovanja in spoznavanja ljudi. Elvira in Svetlin sta se sicer po možnosti premagovala in sta bila prepričana, da njiju skrivnih pogledov in migljajev nihče ne more opaziti, kaj še njih pomen uganiti, a njiju vedenje je bilo vendar tako, da se je v srcu starega Sancina vzbudil nekak sum in da se je na tihem vpraševal, kako skrivnost da neki imata Svetlin in Elvira.

Do poznega večera so sedeli v obednici. A ko so drugi že vsi spali, ni Sancin še vedno našel pokoja. Nejasnosti in negotovosti ni mogel prenašati. Kakor v časih, ko je imel ve-

like kupčijske skrbi, tako je tudi zdaj hodil nemirno po svoji prostorni sobi gor in dol in ko je bil truden, se vsedel za pisalno mizo, ter začel brskati po svojih papirjih. Končno je uprl glavo ob roke in se zamislil.

Šum iz hodnika ga je prebudil. Zdelo se mu je, da je slišal odklepanje, da je zaškripal ključ v ključavnici. Pogledal je na uro in videl, da je že pol treh zjutraj.

Kaj to neki pomeni? se je vprašal. Naenkrat ga je nekaj streslo, kakor da ga je prešinila strašna slutnja. Naglo je stopil k vratom in jih tiho in previdno toliko odprl, da je skozi odprtino videl na hodnik.

Na koncu hodnika so bila odprta vrata in svetloba iz sobe je padala na hodnik. V tej medli sobi je zagledal Sancin Elviro, oblečeno v belo ponočno obleko, in Svetlina. Ravno sta si segla v roko in Elvira je stopila nazaj v svojo sobo.

Starega moža je ta prizor zapel v srec. Bil je pravičen in razumen mož in zdelo se mu je čisto naravno, da tako mlad vdovec ne živi brez žensk. Bolelo ga je pa, da je Svetlin svojo mlo ženo tako hitro in tako temeljito pozabil, da celo v takstavi hiši išče ljubezenskih doživljajev, a to bolest je se poglobila in poostрила nevolja, da se je v Elviri tako kruto varal. Smatral jo je vedno za vzor krepostnega dekleta, v ogenj bi bil šel zanjo, sedaj jo je pa videl, kako odelavlja ponočnega običovalca ...
(Dalje prihajajo.)

»Veleizdaje« na slovanskem jugu.

Leta 1908. se je pričela na slovanskem jugu era »veleizdaj«. Kakor na Hrvaškem, tako je tudi v Bosni in Hercegovini, v Dalmaciji in na Slovenskem mrgolelo vohunov in konfidentov, ki so stikali za »dokaznim materijalom«, da bi mogli izročiti pod krvnikov nož razne odlične jugoslovanske politike. To delovanje vohunov in špičjev je na Hrvaškem imelo za posledico znani zagrebški »veleizdajniški« proces, katerega odmev je bila na to tožba hrvaško-srbske koalicije proti dr. Friedjungu. Na Slovenskem so tajno opravljale vohunske posle razne osebe, katerih imena bodo gotovo tudi še prišla v javnost, odkrito pa je igralo vlogo beriča klerikalno časopisje, na čelu mu »Slovenec«. Zanimivo bi bilo izvedeti, kdo je pri nas dobavljal »falsificirane dokumente«? Zrtev vohunskega delovanja je la Nastič in Vašič je bil na Slovenskem ljubljanski župan Hribar, ki so ga izvestni faktorji »obglavili«, ker so ga razni Nastiči in Vašiči obdolžili skoraj gotovo — »veleizdaje«. Tudi v Bosni je gotova gospoda nameravala vpriporiti sličen proces kakor v Zagrebu. Znano je, da je bil glavni delokrog Nastičevega delovanja v Bosni. Tu je Nastič zbiral razne podatke, na podlagi katerih je potem denunciral najuglednejše srbske politike v Bosni. Začetkom leta 1909. je bilo že več hišnih preiskav pri raznih uglednih bosanskih Srbih, da je vse kazalo na to, da se tudi v Hercegovini namerava slična akcija, kakor na Hrvaškem. Ko se je meseca marca istega leta pričel zagrebški proces, so peštanski in dunajski listi odkrito pisali, da se tudi v Bosni posadi na obtožbo klop radi hudodelstva »veleizdaje« več tamošnjih odličnih srbskih rodoljubov. Iz povsem zanesljivega srbskega vira vemo, da je minister zunanjih del grof Aehrenthal dal skupnemu ministru baronu Burianu direktni migljaj, naj se tudi v Bosni prične z enako akcijo proti Srbom, kakor na Hrvaškem. Toda baron Burian je bil pametnejši in previdnejši kakor baron Rauch. Burian je stvar temeljito preudaril, je prestrdal razne akte ter prišel končno do zaključka, da bi takšna akcija, kakršno je želel grof Aehrenthal, v Bosni državnim interesom le škodovala. Držec se načela »quieta non movere«, je pustil kočljivo stvar lepo pri miru. S tem pa si je prihranil blamažo, pridobil pa zahvalnost in priznanje bosanskih Srbov. Temu dejstvu je pripisovati, da se je v zadnjem času med srbskim narodom in Burianom znatno zboljšalo razmerje, ki je bilo preje semtertja silno napeto.

Shod v Vodmatu.

Javen shod v Vodmatu pri Bizjaku priredi v soboto, dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer »Politično in gospodarsko društvo za Vodmat«. O splošnem političnem položaju govori g. deželni poslanec dr. Novak in g. Adolf Ribnikar.

Tretji plesni in zabavni večer »Narodne čitalnice« v Ljubljani

se bo vršil 3. decembra v »Narodnem domu«. Te čitalnične prireditve so se vsled izborne zabave zelo priljubile in so postale zbirališče ljubljanske družbe. Za III. večer se pripravlja zopet mnogovrsten in odličen spored, na kar opozarjamo.

Slovensko deželno gledališče.

Jutri, v soboto se igra prvič izvrstna, duhovita, najbolj napetega dejanja bogata francoska komedija »Tat vseh tatov« (Arsene Lupin — der Meisterdieb), spisala Croisset & Leblanc. Ta komedija je dosegla v Jarnovem intimnem gledališču sijajen uspeh ter se je igrala v vsem polju večer za večerom, v Pragi na Vinogradih pa je ta komedija takisto publiko elektrizirala. Komedija se vrši v najbogatejših pariških slojih ter je jako elegantna. Glavni vlogi (vojvoda in detektiva) igra g. Nučič in Bohuslav, glavni ženski vlogi pa gđ. Šetřilova in Wintrova. Da se številu aboniranih predstav izravna, se vrši sobotna predstava za par-abonente.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljanske.

Nagajiva kobila. Voznik Jakob Vojska v Spod. Šiški ima kobilu, ki ima svoje posebne čudne muhe. Seveda, kadar je vprežena v voz, nima časa, da bi na svoje muhe veliko mislila. Zadnjič pa jo je Vojska zajaahal, in takrat je bilo drugače. Počasi je kobila jadrjala proti Šiški mimo skladišča državnega kolodvora. Tu je začelo jezdecu delati sedlo neprimliko in rad bi se bil v sedlu popravil. Pa kakor hitro se je hotel popraviti, je začela muhasta kobila bricati okoli sebe. In tako se je zgodilo, da je pri tem brečanju s kopitom zadela nekega moža v hrbet, in sicer s tako silo, da je mož na mestu omedlel in ni mogel celih deset dni nič delati. Okrajno sodišče je obsodilo nesrečnega jezdecu na \$ 431 k. z. na 10 kron globe. Onemu možu bo pa moral plačati za zdravljenje in za zamudo zaslužka 40 kron.

Razne stvari.

* Nevesto umoril ženinu. Iz Temšvara poročajo, da je ustrelil Pavel Todorovic 16letno Evo Petrovič, ki je po poroki zapustila ob strani svojega moža cerkev. Razljučeni gosti in priče so morila linčali.

* Dvoboj. V Tabu na Ogrskem sta se dvobojevala župan Samar in davčni uradnik Szasz zaradi malega prepira. Na Ogrskem je prišlo dvobojevanje očividno v modo.

* Izsiljevalca. K tej notici izveemo dodatno iz Budimpešte, da se je oglasil nek dunajski tovarnar kot oškodovanec, ki pa je pripravljen odstopiti od preganjanja, če izjavi soproga bivšega nadporočnika, da z njim ni imela nobenega ljubavnega razmerja. Najbrže se stranki pobotata.

* Obešen hoče biti. Na smrt obsojeni morilec svojega očeta, Karel Stareski, ki ga je cesar, kakor se poroča iz Krakova, pomilostil na do smrtne ječe, noče sprejeti te milosti. Ko mu je rekel predsednik, da nima priziva proti cesarjevi odločitvi, je rekel Stareski, da bo že šel storil kaj takega, da ga bodo vendar obesili.

* Cirkus z letalnimi stroji. Zopet se ponaša Amerika z novostjo. Sedem letalnih strojev gre iz New Yorka na potovanje proti jugu, da da v vseh večjih krajih predstave.

* Eksplozija dinamične bombe. V Genovi so čuli v stanovanju nekega Amata strašen pok. Ko je vdrila policija v stanovanje, je našla 22letnega Amatovega sina, ki je pred par dnevi prišel od vojakov, v krvi in obe njegovi sestri težko poškodovani. Eksplozirala je dinamična bomba, ki je padla težko ranjenemu iz rok.

Revolucionaren občinski svet.

Pred tedni so listi priobčili vest, da se je občina Samokov na Bolgarskem proglasila za neodvisno od države, ter se konstituirala za republiko.

Poročila v listih so bila seveda pretirana, njih glavni namen je bil, podati javnosti neko senzacijo, ne glede na to, ali je dogodek bil res tak, kakor se je opisoval, ali ne.

Resnica na tej stvari je ta - le: V mestu Samokov na Bolgarskem so pri zadnjih občinskih volitvah zmagali socialisti. Mestni občinski svet, po pretežni večini socialno - demokratski, je volil za župana in podžupana socialiste.

Za župana je bil izvoljen sodrug Zujbarov.

Začetkom meseca oktobra so se na vsem Bolgarskem pripravljali, da čim sijajneje proslave drugo obletnico proglasitve Bolgarske za kraljevino.

Tudi v Samokovu se je osonal meščanski odbor, ki si je nadel nalogo, da dostojno proslavi ta, za bolgarski narod pomenljiv jubilej.

Čim je za to izvedel občinski svet, je sklenil, da se ima na dan jubileja razobesiti nad občinsko hišo rdeča zastava — znamenje revolucije in mednarodnega socializma.

Sklenjeno — storjeno. Določena dne so v mestu ustavili delo vsi delavci in delavke, ter se, spremljani od svojih otrok, napotili pred mestno hišo.

Tu je z velikimi slovesnostmi dal občinski svet razobesiti rdečo zastavo. Pri tej slavnosti sta govorila župan Zujbarov in občinski svetnik, odvetnik Sofirov. V svojih govorih sta naglašala, da je socializem v Samokovu tako silen, da bo na vekov veke vihrala nad občinsko hišo rdeča zastava.

Med tem je nastopil narodni praznik — 4. oktober, obletnica proklamacije Bolgarske za neodvisno kraljevino.

Vse mesto se je odelo v praznično obleko, raz hiše so plapolale narodne trobojnice.

Občinska hiša pa je bila pusta in tiha, samo nad njeno streho se je ponosno vila zastava mednarodnega socializma.

Narodno meščanstvo je bilo ogorčeno. Ko pa so socialisti priredili še shod, na katerem so razni govorniki naglašali, da neodvisna kraljevina ni v interesu bolgarskega naroda, se je ogorčenje vseh narodnomislečnih spremenilo v silno nevoljo. Ljudstvo je šlo pred mestno hišo ter zahtevalo, naj se sname rdeči prapor, mesto tega pa razobesi narodna zastava.

Župan Zujbarov se seveda ni uklonil, vsled česar se je meščanstvo obrnilo na okrožnega upravitelja Hranova s pozivom, naj on posreduje, da se ne bodo žalila narodna čustva s strani socialistične večine v občinskem svetu. Okrajni glavar je nato takoj izdal ukaz, da se ima rdeča zastava odstraniti z občinske hiše ter nadomestiti z narodno trobojnico.

Na ta ukaz je odgovoril župan Zujbarov: »Vi nimate pravice, da se vmešavate v delokrog občinskega sveta.«

Okrajni glavar je radi tega odgovora odredil, da ima četrtina županove plače kot kazni zapasti državni blagajni.

Na to odredbo je občinski svet odgovoril: »Naredbe državne oblasti za nas ne veljajo. Občinski svet je neodvisen od vladnih organov in je odgovoren samo svojim volilcem v Samokovu.«

Okrajni glavar je na to samozvestno izjavo odgovoril s tem, da je prišel z oboroženo silo pred občinsko hišo, dal nasilno odstraniti rdečo zastavo ter jo nadomestiti z narodno trobojnico.

Socialisti so sprva skušali delati zapreke, ko so pa uvideli, da si ne morejo več pomagati, so se vdali v svojo usodo.

Drugi dan je bil mestni občinski svet razpuščen, župan Zujbarov pa izročen državnemu pravdniku.

Takšen žalosten konec je imela socialistiška »republika« v Samokovu.

Za kratek čas.

Žena: Od koga ima neki ta nesrečni otrok te svoje slabe lastnosti? Od mene ne!

Mož: Kajpak da ne od tebe! Ti jih imaš vse še sama!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 24. novembra 1910.

Termin.

Pšenica za april 1911. za 50 kg 11-22
Rž za april 1911. za 50 kg 7-95
Koruza za maj 1911. za 50 kg 5-65
Oves za april 1911. za 50 kg 8-31

Efektiv.

Neizpremenjeno.

Borzna poročila.

Dunaj, 24. novembra. Na večerajnji dopoldanski borzi je vladalo že dokaj rezerviraneje razpoloženje z ozirom na na bližajoči se ultimo in na stopajnujoči se bančni report, ki je že dosegel 5 $\frac{1}{2}$ %. Le glede montanskih vrednosti je bil promet živahnejši. Opoldem pa je postala dispozicija še slabša. Mnogi kurzi so popustili. Rente so bile skoraj brez trga. Devize so malo izpremenjene.

Ljubljanska »Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 24. novembra 1910.

Banknoti in papirji.	Dunaj	Beograd
4% majeva renta	93-10	93-30
4% srebrna renta	96-70	96-90
4% avstr. krona renta	93-05	93-25
4% ogr.	91-70	91-90
4% kranjsko deželno posojilo	96-—	97-—
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—

Srečke.	Dunaj	Beograd
Srečke iz l. 1860 1/2	215-—	221-—
" " 1864	319-25	325-25
" " tisk	154-85	160-85
" " zemeljske l. izdaje	297-—	303-—
" " " II.	279-—	285-—
" " ogrske hipotečne	247-25	253-25
" " dun. komunalne	536-50	546-50
" " avstr. kreditne	528-50	538-50
" " ljubljanske	89-50	95-50
" " avstr. rdeč. križa	71-50	75-50
" " ogr.	48-—	52-—
" " bazilika "	30-50	34-50
" " turške	256-50	259-50

Devizne.	Dunaj	Beograd
Ljubljanske kreditne banke	444-—	448-—
Avstr. kreditnega zavoda	665-75	666-75
Dunajske bančne družbe	553-50	554-50
Južne železnice	115-50	116-50
Državne železnice	750-—	751-—
Alpine-Montan	772-—	773-—
Češke sladkorne družbe	252-50	254-50
Živnostenske banke	271-—	273-—

Valuta.	Dunaj	Beograd
Cekini	11-37	11-39
Marke	117-60	117-80
Franki	95-35	95-50
Lire	95-—	95-25
Rubli	254-25	255-25

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavni pošti)

pristine švicarske vezenine

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

Najboljša ura sedanjosti:

zlata, srebrna, tula, nikeljasta
in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna
ur v Švic.

Tovarniška varstvena znamka
I K O

Ljubezen in junaštva.
strahopetnega praporščaka

Roman.

Cena 80 vin, vezano K 1-00, s
pošto 20 vin. več.

Ta mični in zabavni roman se vrši za zadnje velike vojne med Avstrijo in med Turčijo. Ozadje romanu je zgodovinsko, v središču pa stoji ginja Ljubezenska zgodba. Kdor vzame knjigo v roke, jo bo čital z največjim zanimanjem in pravim užitek.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

**Kupujte
večerno izdajo
„Slov. Naroda“.**

Prešernove slike
prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena sliki 5 kron. 2073

Ustanovljena leta 1882. 23
Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrirana zadruga z omejeno zavezo
v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.118.121-11
upravnega premoženja K 20.775.910-59
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pre-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po
5 1/2 % brez amortizacije na menice po 6 %.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.
Telefon št. 185. Poštno hranilnico račun št. 828.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice,
najoonejši zavod na kontinentu.
Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“
registrirana zadruga z omejenim jamstvom
Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.
Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Navotam menjalnice:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— **Ekontira trgovske menice.** — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.
Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni. 10
Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.
Stritarjeva ulica šte. 2.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne
papirje vseh vrst po dnevni kurzi. Delniška glavnica: K 5.000.000.— Rezervni zaklad: K 450.000.—
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost
vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovenski
banki „SLAVIJA“.
Podpirajmo torej
domač slovenski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.
∴ **Ogromni rezervni fond K 48.812.797— jamči za popolno varnost. ∴**
Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.
Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
Banka „SLAVIJA“ dobrodelnim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.
Vsa pojasnila daje drage volje 1
generalni zastop banko „Slavije“ v Ljubljani.

Napienjenoi

∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.
Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.
∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.
Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.
Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.
Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, **izključena**
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/4 % brez odbitka; nevzdržene obresti se
prispejuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.
Posojila na zemljišča po 5 % obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.
Za varčevanje ima vpeljane **lične domače**
hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa **kreditno društvo.** 4